

Fra vår utenlandspost - -

Norske kopperslagere.

Under rubrikken «Utrikeskrønika» skriver Heureka i «Vägen Framåt» bl. a. følgende:

«Vi mener at en ikke skal skrive på noe papir uten at det i det høyeste grad er nødvendig. Skulle vi av den grunn ikke bli med på en eller annen diplomatlunch i Washington, så mener vi at vi har klart oss bra allikevel. Nordmennene skriver imidlertid på og blir med i sine luncher. Nå har imidlertid ettertankens blekhet kommet til Oslo, og den brede kjeff er noenlunde blitt noe høvelig — ja, som om den er smurt med honning. Og man er også begynt å undres om hvordan det skal bli med forsvarsforbundet.

Vi for vår del trodde at denne sak var avgjort.

På revyene i Oslo ble det i vinter sunget — svenskene vil hjelpe «så lite som mulig, så lite som mulig». Og intet kan vel den ynkelige svenske hjelpen være for de store nordmennene. Seierherrene i andre verdenskrigen, som nå med kraftig hånd råder opp med landsforræderne.

— Det «pampige» norske demokratiet har gått sammen med Amerikas Forente Stater, verdens største nasjon! Må altså stormakten Norge gå videre på sin seg. Vi etakkars små svensker må stå der vi har stilt oss, og vi blir nok nødt til å høre når de norske beskyldningene om feighet, når vi ensamme og uten å finne papir med stormaktenees ordrer må svare for vår hvite front, vesterlands svar mot Østen».

F-SYMBOL ET MOT RUSSENE

Det engelske blad «Daily Telegraph» forteller følgende fra Berlin:

Medlemmene av en organisasjon i Berlin som kaller seg «Kampgruppen mot umenneskelighet» har valgt bokstavet «F» (første bokstav i det tyske ord Freiheit) som symbol for sin motstandskamp mot russerne. De har oppfordret tyskerne i sovjetsonen til å bruke bokstavet som en demonstrasjon mot den kommunistiske politik. Oppfordringen er allerede fulgt, og F-en er blitt malt på husvegger og murer i Leipzig, Weimar, Magdeburg, Brandenburg og i Berlins sovjetsektor.

Dr. Rainer Hildebrandt, som er kampgruppens formann uttaler at Europa må være på det rene med at 2 500 000 tyskere øst for Oder—Neisse-linjen er blitt drept eller deportert under Stalin-systemet, og at minst 160 500 mennesker har passert gjennom konsentrasjonsleir i sovjetsonen.

Avisen Abend, som utkommer med amerikansk lisens, forteller at general Kubaloff, som oppgis å være sjef for den tyske avdeling i det russiske sikkerhetsdepartement, nettopp har vært på en inspeksjonstur i sovjetsonen for å undersøke forholdene innen det såkalte folkeparti og det russiske statspoliti. Avisen forteller at generalen reiste inkognito, og at han særlig interesserte seg for de skoler hvor man utdanner offiserer for det hemmelige politi.

General Kubaloff sies å være en av Kremis få virkelige eksperter på Tyskland. Under kommunisturilighetene i 1923 var han forbindelsesoffiser mellom kommunistene og det bolsjevikiske politbyrå.

DET ER BROGET I DANMARK

Den tidligere danske minister P. Skov skriver i tidsskriftet «Øjeblikket»:

«Vor velvise og velmenende regering, som omsorgsfuldt tager sig af alle befolkningsgrupper og sørger for at ingen bliver forulempet, synes mærkeligt nok at have glemt en klasse medborgere, som dog ogsaa kunde have krav paa lidt medfølelse. Vi læser daglig i avisene om, at der er utstedt amnesti for værne-magere, udfærdiget benaadning for Schalburgmænd, frafaldet tiltale mod stikkere og givet nazister skadeserstatning for varetægtaarrest. Det er jo overmaade smugt og velbetænkt, at vi fejrer grundlovsjubilaet ved at vise overbærenhed overfor disse vildfærns faar og gengiver dem deres borgerlige stilling og agtelse. Saa kan vi alle i godt broderskab fejre jubilaet uden nogen mislyd. Vi har saa etterkommet Christmas Møllers parole: Vi er alle paa anklagebænken, — som vel oprindeligt var mentet paa politikere, men nu med anerkendelsesværdig liberalisme er udstrakt til det hele folk.

De eneste, som ikke har nydt godt af denne almennelige fraternisering, synes at være de tidligere modstandsmænd: dem har ingen tænkt paa med benaadninger, genindsættelser og erstatninger. Naturligvis er stor del af dem ligger jo godt og fredeligt i Mindelunden. Men der er, det ved vi alle af erfaring, talrige andre, som paa grund af deres indsats i modstandskampen har mistet deres stilling lidt skade paa deres helbred og forskertset deres borgerlige ære ved beskyldninger for omgang med tyskerne. Naturligvis har disse mænd og kvinder gjort sig skyldige i opsætsighed mod dem, der efter Kongens proklamation havde «en myndighed at øve» baade Tyskere og Danskere. Men de har sikkert forlængst fortrudt det og vil alrig gøre det mere. Derfor bør vi dog maaske vise en rimelig overbærenhed mod disse ungdommelige fusentaster, der meldte sig til Don Quixotes brigade i stedet for som de burde, at hyppe deres egne kartofler og bygge Tyskernes fæstningsværker.»

Gasskamre

I «The Spectator» for 25. februar 1949 skriver J. Raymond Phillips bl. a.:

I Spectator for 4. februar antyder Janus at det var et gasskammer i virksomhet i Belsen konsentrasjonsleir (i nazitiden). I virkeligheten fantes det ingen gasskamre, og den største del av de mange tusen dødsfall skyldes underernæring og tyfus — —>.

Kirken, lagorganisasjonen —

Forts. fra side 1.

skapes.» Og her er vi ved kjernepunktet.

— Skal demokratiet ha noen sjanse, må det ikke være bygget på et ortodoks system, men være et kald, ikke noe statisk, men noe dynamisk, og her blir det spørsmål om menneskenes kvalitet. Sviktes kaldet, vil vi komme til å fortsette på den vei vi er slått inn på, de rivaliserende krefters samfundsødeliggende spill og skiftende systemers kamp om makten — veien til undergang.

Vi vet i dag mere om atomet enn om menneskesjelen, som kjenner atomet. Er det så ikke på tide, at vi begynner å tenke litt på selve opprindelsen. Vi ser nok at F.N.s undervisningsorganisasjon på sitt sommermøte i Mexico City har besluttet å foreta undersøkelser om begrepet demokrati og den rolle begrepet

spiller gjennom forskjellige tolkninger, når det gjelder ideologiske konflikter. Men det er ikke nok. Vi må begynne hver især å sysle med kjernen i dette problem, og her kan også vi være med, som i misforstått demokrati, i hatets og intolleransens navn er blitt samfundets forstøtte og som i dag har enten å tie og gå tilgrunne eller å bane veien for en ny og tendende måte å skape et impulserende menneskebilde på, noe som kan bære fremtiden i sitt skjød.

Men da må vi ta med alle de tre begreper som er behandlet i denne artikkel, som er ment bare som et streiftog inn i jungelen. Vi oppfordrer alle som har evnen og motet til å ta en liten tur opp i mastetoppen og skaffe seg et overblikk. Det er umaken verd. Og kanskje det heller ikke er for sent.

Dødssyke NS-folk er blitt holdt -

Forts. fra side 10.

få en hensiktsmessig behandling burde hun legges inn i sykehus. Da sykdommen er kronisk og hun har hatt den i mange år bør hun vel først sitte tiden sin og få sykehusbehandling etter endt fengselsopphold. I mellomtiden ville en anbefale egghvittefattig kost, sløyfe kjøtt og fisk og leve på en nærmest vegetarisk kost. Hun kan komme tilbake hit til kontroll.

Medisinisk poliklinikk
Rikshospitalet (sign.)»

(Uthevelsene gjort av undertegnede).

Som man vil bemerke har vedkommende lege, som har avgitt denne uttalelse om fru Setsaas, unnlatt å signere uttalelsen med sitt eget navn.

På Bredtveit fikk aldri en pasient en diett som angitt i Rikshospitalets «forslag», — heller ikke fru Setsaas. Hun kom heller ikke en eneste gang til Rikshospitalet «til kontroll». Den dagen da hun om morgenen begynte sin døds-kamp — som før nevnt den 6. juni 1947 — ble hun ved ½6-tiden om aftenen omsider kjørt til Rikshospitalet, men var død ved framkomsten dit.

Det kan her være på sin plass å reise spørsmålet om hvorvidt dr. Augusta Rasmussen er kompetent til å inneha stilling som fengselslege, rent bortsett fra at hun ikke gjør hva hun burde for syke politiske motstandere.

Er hennes kvalifikasjoner som lege så tilfredsstillende at det kan ansees forsvarlig at hun driver praksis utenom sitt spesialfag psykiatrien?

At dr. Augusta Rasmussen i sin diagnose av fru Setsaas' sykdom har tatt avgjørende og skjebnesvangert feil, vil man kunne konstatere ved å sammenlikne de to følgende legeerklæringer, den ene fra henne selv, den annen fra spesialisten, overlege dr. Schruppf ved St. Josephs Hospital Porsgrunn.

Dr. Augusta Rasmussens uttalelse lyder som følger:

«Fru Dorothea Setsaas var hos meg kort etter innkomsten. Hun hadde en sjelden blodsykdom som er forbundet med forhøyet blod- (Polyglobuli). Sykdommen er uhelbredelig. Hun fikk beskjed om at hun måtte hvile (ev. ligge) når som helst hun følte trang til det og ikke bry seg det minste om arbeide.»

Overlege, dr. Schruppf skriver:

Imidlertid skal jeg gjerne bekrefte, at Deres mor led av en Polyglobuli (abnormt tykt blod) og at hun var temmelig medtatt på grunn av denne sykdom, særlig fordi hun samtidig hadde et meget høyt blodtrykk. Da det er kommet et par nye, effektive midler mot denne sykdom etter krigen, var jeg meget interessert i å hjelpe henne til en slik behandling.»

(Uthevelsene gjort av undertegnede).

Det kan ikke være tvilsomt at fru ingeniør Setsaas hadde levet i dag, hvis hun hadde fått den humane og samvittighetsfulle behandling som direktør Margrete Parm i så overbevisende ordelag beretter om, at fangene på Bredtveit får. Og hva så med at «det aldri er blitt satt inn syke fanger» der?

At det har vært drevet — og fremdeles drives — psykisk press bl. a. ved trusler om repressalier overfor politiske fanger, er et sørgelig faktum som heller ikke er helt ukjent på Bredtveit.

Om det blir nødvendig og ønskelig, kan det fremskaffes overbevisende materiale til å belyse også disse, for Norge så nedverdiggende forhold.

Oslo, den 4. august 1949

Øyvor Hansson.